

Algemene beschouwingen en Voorjaarsrapportage 2012

Ook in het verkiezingsjaar 2012 staan naast Europa de economische en financiële crisis centraal. Nog steeds worden wij dagelijks geconfronteerd met sombere berichten. Huizenprijzen blijven dalen en de burgers moeten rekening houden met dalende koopkracht. Het Centraal Planbureau heeft ons recent voorgehouden dat de magere jaren voorlopig wel tot 2017 zullen duren.

Voor veel burgers leidt dit tot grote onzekerheid over het behouden van hun baan en het blijvend kunnen voorzien in de belangrijkste levensbehoeften. Voor veel bedrijven is er de onzekerheid van het voortbestaan. Voor de samenleving als geheel is het wennen dat in plaats van steeds meer te kunnen wensen duidelijk stappen terug moeten worden gezet.

Naast de grote individuele onzekerheid heeft de samenleving weinig vertrouwen in de overheid, waar men wel heel veel van verwacht. Vrijheid is geïndividualiseerd en verantwoordelijkheid toegeschreven aan de collectiviteit. Nu ook de overheid in al zijn geledingen fors moet bezuinigen en noodgedwongen minder voor de samenleving kan oplossen is het wat het CDA betreft aan de samenleving zelf om de problemen te lijf te gaan. Mensen zijn samen tot veel in staat. In een betrokken samenleving nemen mensen met elkaar initiatieven om problemen aan te pakken en wijst men niet alleen maar naar de overheid. De overheid moet ruimte bieden aan deze initiatieven door deregulering en decentralisering. De rol van de overheid moet minder gericht zijn op de uitvoering en meer op de regie, met als thema "Van zorgen voor naar zorgen dat". De betrokken samenleving is niet vrijblijvend en vraagt van iedereen naar vermogen een bewuste bijdrage. Het CDA is van mening dat de samenleving voldoende vitaal is om deze betrokken samenleving vorm te geven.

Voor de gemeente leiden de forse extra bezuinigingen op de Rijksbegroting zoals opgenomen in het Lente akkoord ook tot grote onzekerheden. De vraag rijst of het gekozen middenscenario bij het inschatten van de noodzakelijke bezuinigingen voor de gemeente nog steeds kan worden gehandhaafd. Onze demissionair premier heeft op het VNG-congres gezegd dat het voor de hand ligt dat Rijksbijdrage aan de gemeenten onder een volgend kabinet, van welke signatuur ook, zullen afnemen. Daarbij is er door de val van het kabinet grote politieke onzekerheid, waardoor een aantal plannen worden vertraagd/uitgesteld of wellicht helemaal niet meer worden uitgevoerd. Tegen deze achtergrond is het lastig om de voorliggende doorkijk naar de begroting 2013 en de meerjaren verwachting daarna te beoordelen.

Het CDA constateert dat er gelukkig een stevige financiële basis is om deze onzekerheden met vertrouwen tegemoet te kunnen zien. Op basis van de huidige inzichten zal het jaar 2012 wederom een klein overschot opleveren, na een conform afspraak forse toevoeging aan de behoedzaamheidsreserve. De voortgang van de eerder afgesproken bezuinigingsmaatregelen ligt vrijwel volledig op schema. Alleen bij de beoogde samenwerking op het gebied van ICT is vertraging opgetreden, maar wat het CDA betreft is dat acceptabel omdat het van groot belang dat deze samenwerking ook een kwalitatieve meerwaarde oplevert en daarbij is een zorgvuldige verkenning en analyse belangrijker dan het snel realiseren van kostenvoordelen.

In lijn met de opmerkingen eerder in mijn betoog acht het CDA het in het licht van de onzekerheden over te verwachten extra kortingen op de bijdrage van de Rijksoverheid naar de gemeente niet realistisch nu met nieuwe wensen te komen.

Ook op het niveau van de gemeente moeten we in deze magere jaren leren genoeg te nemen met wat wij hebben en niet steeds te streven naar meer. En gelukkig kunnen we constateren dat wat wij hebben op een behoorlijk hoog niveau ligt.

De dienstverlening van de gemeente aan burgers en bedrijven ligt blijkens de klantwaardering op een goed niveau, de kwaliteit van de leefomgeving wordt door de inwoners positief gewaardeerd, het voorzieningenniveau op het gebied van scholen, sport en recreatie, cultuur en welzijn is goed. Inwoners hebben in toenemende mate het gevoel dat het in Haarlemmermeer veilig is. Natuurlijk is er op veel terreinen mogelijkheid tot verbetering, maar wij kunnen gelukkig constateren dat het nog steeds goed wonen en werken is in de Haarlemmermeer. De meeste mensen moeten weliswaar de broekriem wat aanhalen, maar men hoeft nog niet op een houtje te bijten. Het CDA blijft opkomen voor die mensen die wel in de problemen komen.

Het CDA kiest er daarom ook voor om voor de komende jaren onverminderd de focus te leggen op het sociaal domein. Het College heeft met haar visie omtrent Richting, proces en aanpak programma sociaal domein een goede start gemaakt. Ondanks de val van het kabinet wil het CDA onverkort doorgaan met de voorbereidingen van de decentralisatie van de taken op het gebied van de Wet Werken naar Vermogen, de Jeugdzorg en delen van de AWBZ naar de gemeente. Gelukkig lijkt de gedachte dat de gemeente deze taken omdat zij het dichtst bij de burgers staat het beste kan uitvoeren op een breed politiek draagvlak te kunnen rekenen. Verder heeft het opvangen van mensen die het kind van de rekening worden door de sombere economische en financiële vooruitzichten de hoogste prioriteit. Daarbij geldt dat begeleiding naar actieve participatie in de maatschappij bij voorkeur door betaald werk het uitgangspunt is. Wij realiseren ons echter terdege dat het aanbod van werk in deze tijd ook onder druk staat en deze opgave niet eenvoudig maakt. Daar zijn creatieve oplossingen voor nodig zoals bijvoorbeeld de enige tijd geleden door het CDA ingediende, breed gesteunde motie Social Return, waarbij met bedrijven die aan de gemeente leveren afspreken worden gemaakt over de inzet van mensen met vlekje.

Met genoegen constateert het CDA dat de geconstateerde discrepantie tussen beleid en uitvoering bij de Sociale Dienstverlening daadkrachtig is aangepakt om er voor te zorgen dat wij zo snel mogelijk voldoende zijn toegerust om de genoemde uitdagingen op te pakken.

Het CDA betreurt het dat het overschot op het budget op de langdurigheidstoeslag zonder meer vrijvalt. Veel liever had het CDA gezien dat deze middelen beschikbaar blijven ten behoeve van de zwakkeren in de samenleving. Wij hebben op dit moment nog geen concrete invulling voor deze middelen, maar mogelijk komen we bij de Begrotingsraad met voorstellen.

Zorgen dat de directe leefomgeving van de inwoners door hen blijvend positief wordt gewaardeerd is een tweede belangrijk thema voor het CDA. Dit betekent het voortzetten van het Beheerkwaliteitplan en het blijven investeren in openbare ruimte om achterstallig onderhoud te voorkomen. De reservering voor de kosten van tweede fase Vernieuwing Openbare Ruimte, die in 2013 start, heeft dan ook onze steun, waarbij wij over de detaillering ongetwijfeld nog komen te spreken. Met enige zorg hebben wij kennisgenomen dat er bij onze bruggen en viaducten door niet toereikende onderhoudsbudgetten achterstanden zijn ontstaan waardoor veiligheid in het geding kan komen. Aan de portefeuillehouder de vraag in welke mate dit het geval is.

Wat betreft hondenpoep is het natuurlijk prettig dat de hondenbelasting meer opbrengsten oplevert dan verwacht, maar dat brengt ons er toe extra aandacht te vragen voor de handhaving van de verplichting de hondenpoep niet in de openbare ruimte achter te laten, maar netjes op te ruimen. Het CDA is voorstander deze verplichting in de APV te laten opnemen, waarbij het CDA niet de illusie heeft dat dit het probleem oplost, maar het geeft wel een extra handvat voor handhaving en aan burgers een stevigere basis om elkaar aan te spreken.

Het succes van de startersleningen beschouwt het CDA als positief en de verhoging van het plafond en de financiering daarvan heeft onze steun. Hopelijk kan dit instrument een kleine bijdrage blijven leveren aan het in beweging krijgen van de vrijwel stilgevallen woningmarkt. Het CDA heeft er begrip

voor dat voorwaarden iets worden aangescherpt waardoor het instrument meer wordt toegesneden op en meer ruimte geeft voor de echte starters.

In het Collegeprogramma is afgesproken dat de OZB tarieven ondanks de noodzakelijke forse bezuinigingen niet zullen worden verhoogd behoudens correctie voor inflatie om burgers en inwoners te ontzien. Als je de geluiden en discussies bij een aantal buurgemeenten volgt dan onderscheiden wij ons daarbij duidelijk positief. Het CDA ziet dan ook vooralsnog geen reden om het bestaande volumebeleid, waarbij waardedalingen van het onroerend goed worden gecompenseerd door tariefsaanpassingen, en verder alleen te corrigeren voor inflatie te wijzigen.

Al geruime tijd staat er vanaf 2013 een behoorlijke extra opbrengst inzake de harmonisatie van de parkeertarieven vermeld. Een jaar geleden heeft het CDA de wens uitgesproken dat hier op korte termijn liefst in samenhang met het Deltaplan Bereikbaarheid meer duidelijkheid over zou moeten komen. Nadrukkelijk zal in dit beleid aan de orde moeten zijn de kostendekkendheid van de tarieven en handhaving van de goede concurrentiepositie ten opzichte van nabijgelegen winkelcentra. Wanneer mogen wij dit voorstel als onderdeel van een geactualiseerde parkeerbeleid verwachten? Toch wel ruim voor de begrotingsraad, want hier kan een behoorlijk tekort op de begroting 2013 ontstaan als we hier niet uitkomen? Op de Strategische Agenda voor de Raad hebben we dit onderwerp niet aangetroffen.

Verder verbaast het CDA zich er over dat op de Strategische Agenda van de Raad voor Park 21 in 2012 en 2013 geen aanvullende voorstellen worden verwacht. Dit betekent dat er op korte termijn geen voortgang wordt gemaakt om de onzekerheid voor met name de agrarische ondernemers in dit gebied te verminderen en dat vindt het CDA niet acceptabel. De verwachting was toch dat de ontwikkeling van deelgebied 2 in de loop van dit jaar nog aan de orde zou kunnen komen? Graag een reactie van de portefeuillehouder.

Conclusie: Met een paar kritische kanttekeningen zoals hiervoor geschetst kunnen wij in het algemeen de uitgangspunten van de Voorjaarsrapportage wel onderschrijven en wachten de uitwerking in de Programmabegroting 2013-2016 af.